

תת"ע 2615/02/22 - מדינת ישראל נגד רים חכרוש

בית משפט השלום לתעבורה בנצרת

תת"ע 2615-02-22 מדינת ישראל נ' חכרוש
תיק חיצוני: 10500821672

בפני כבוד השופטת יסמין כתילי
מאשימה מדינת ישראל
נגד רים חכרוש
נאשמת מעמד. כינוי צד ג'

החלטה

1. ב"כ הנאשמת ביקש לבטל את האישום או לזכות את הנאשמת מהטעם כי הוכיחה שלא היא נהגה ברכב בעת ביצוע העבירה ובכך סתרה למעשה את החזקה הקבועה בסעיף 27ב לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה"). לטענתו משעה שאחיה של הנאשמת התייצב בבית המשפט ונטל על עצמו אחריות כמי שנהג ברכב, הרי שאין עוד להמשיך בניהול ההליך בעניינה של הנאשמת. כאן המקום לציין כי ב"כ הנאשמת סבור שחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, אינו מאפשר עוד לפעול נגד אחיה.
2. המדינה עומדת על ניהול ההליך, לטענתה מדובר בקנוניה שאין בה כדי לסתור את חזקת הבעלות שבסעיף 27ב לפקודה. מה גם שהנאשמת התחמקה בחקירתה פעם אחר פעם מלספק את פרטי הנהג ורק שנתיים לאחר זיהתה לפתע כי מדובר באחיה. עוד נטען כי לאחר שהאח הצהיר בבית המשפט שהוא אשר נהג ברכב, הוא חזר בו בחקירתו במשטרה וטען כי אינו מזהה את עצמו.
3. לאחר ששקלתי בדבר מצאתי לדחות הבקשה. אנמק בקצרה נוכח השלב הדיוני בו אנו נמצאים.
4. על חזק הבעלות הקבועה בסעיף 27ב לפקודה נכתב כי "הבעלים אמור לדעת מי נהג ברכב הלכה למעשה וכי בכוחו לשמור רישומים ראויים בעניין זה. כאשר הרכב הוא בבעלותו של בן-אדם בשר ודם, שזה רכבו היחיד, קיימת הנחה עובדתית חזקה שהוא עצמו - או אחר ברשותו - נוהג ברכב... עליו לשמור על זהות הנוהג, ואם הוא נמנע מכך, רואים אותו עצמו כאילו נהג ברכב. אחריות זו היא אחריות פלילית-אישית מוחלטת היא אישית, שכן הבעלים נמצא אחראי בגין מחדליו באי-ידיעה על דבר זהותו של הנוהג ובאי-שמירת רישומים בעניין זה ... הבעלים משתחרר מאחריותו דווקא כאשר בידו לזהות את הנוהג בפועל... עניין לנו באחריות פלילית אישית, בעלת אופי מוחלט. האחריות היא מוחלטת, שכן הבעלים אחראי בגין עבירה שנעברה ברכב, למרות שהוא עצמו לא נהג ברכב" (ע"פ 3027/90 חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל (1991)). ובמקום אחר נפסק כי "הכרעת המחוקק היא, שלא להותיר עבירה הנעברת ברכב בעולם ערטילאי מן הטעם שלא הוברר מי בדיוק נהג ברכב בעת העבירה, ועל כן נקבעה החזקה" (רע"פ 1185/11 מוצטפא ממדוח נ' מדינת ישראל 2011).

עמוד 1

5. כאן אפשר לעצור ולתהות - ומה אם ברור שהנאשמת לא נהגה ברכב, אלא אחר? ובכן בדיוק לשם כך חלה החזקה משום שהאחריות נעוצה בשמירה על הרכב ובתיעוד המשתמשים בו. בית המשפט העליון הסיר כל ספק בעניין זה בקבעו כי טענת נהג לפיה **"הוא עצמו לא נהג ברכב, אינה מבססת חשש לעיוות דין כלפיו"** (רע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל (2013)).
6. וראיתי להוסיף גם זאת, אף לחלוף הזמן שבין מתן ההזדמנות לבעל הרכב למסור את פרטי הנהג ועד אשר בחר למסור אותם נודעת משמעות - אף אם בהיקש - ודי אם אפנה בעניין זה להוראות
7. 229(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 קובעת כי **"מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם... הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, ובעל הרכב מבקש להוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו, בעת ביצוע העבירה, או למי מסר את החזקה ברכב, כאמור בסעיף 27 לפקודת התעבורה - אם הגיש לתובע את הבקשה לביטול בתוך תשעים ימים מיום ההמצאה"**. ובהקשר זה מצאתי להפנות לדברי בית המשפט העליון **"והנה זה פלא - גם בבקשתו לבית משפט זה, אין המבקש מסביר באופן כלשהו מדוע איחר בהגשת בקשת ההסבה. נטען, כי על בתי המשפט היה להתמקד במהות ולא בפרוצדורה, ושעה שניכר כי אדם אחר נהג ברכב - וצורך תצהיר לתמיכה בכך - היה עליהם לפעול לשם "עשיית הצדק לנאשם ולחברה", ולהתעלם מהאיחור בהגשת הבקשה... בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה"** (רע"פ 9580/11 אייל יוסף נ' מדינת ישראל (2011)).
8. סופו של דבר, בשים לב לתכליות חזקת הבעלות והכללים שנקבעו בפסיקה להפעלתה, להתנהלותה של הנאשמת, בדגש על פרק הזמן שחלף עד אשר בחרה למסור את פרטי הנהג לכאורה, והפער בין גרסתו של האח בבית המשפט לגרסה שמסר בחקירתו, דין הבקשה להידחות.
9. החלטה תישלח לצדדים.

ניתנה היום, י"ז כסלו תשפ"ג, 11 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.